

Beantwoording schriftelijke vragen

Nummer	2023-086	Ontvangen	11-10-2023
Vragen van Raadslid	Rachida Issaoui (PvdA) en Rianne Slagboom (ChristenUnie)	Antwoord van college	7-11-2023
Titel	Daklozen		

Toelichting door fractie

Afgelopen weken is er een toename van het aantal daklozen in de gemeente Amersfoort, ook jongeren. In de raadsinformatiebrief 'Aanpak toename dak- en thuislozen in Amersfoort' van 3-10-2023 wordt de stand van zaken rondom de toename van dak- en thuislozen en de aanpak hiervan beschreven.

Er zijn verschillende problemen die er toe leiden dat er dakloosheid ontstaat, bijvoorbeeld: verslavingen, psychische en sociaal economische problematiek. Ook blijkt dat steeds meer mensen op straat slapen, omdat ze niet meer in de maatschappelijke opvang terecht kunnen of willen zijn.

Een zinnvolle dagbesteding is nuttig en juist ook als je dakloos bent. De ervaring leert dat dagbesteding zorg voor voldoening en de mens in beweging brengt. Er bereikten ons geluiden dat er behoefte leeft bij de daklozen voor uitbreiding van het aantal dagen dagbesteding. Ook blijkt dat het met de medische toestand van de daklozen slecht is gesteld.

Vragen & antwoorden van het college

Afgestemd portefeuillehouders: Paffen-Zeenni en Jansen

Inleiding door het college

We ontvangen van onder andere de straatadvocaat en team bemoeizorg signalen dat er meer overlast is op straat, waarbij het lijkt te gaan om een toename van dak en thuislozen, waarbij we een toename zien van complexe problematiek en de overlast toeneemt. Tegelijk is er op korte termijn zeer beperkte capaciteit in de diverse opvanglocaties om nieuwe instroom op te vangen, door de beperkte in-, door- en uitstroommogelijkheden richting benodigde vormen van ondersteuning of een zelfstandige woning. We hebben daarom maatregelen genomen om mensen die op straat verblijven te spreken en waar mogelijk toe te leiden naar ondersteuning en zorg. Hierover hebben wij u geïnformeerd met raadsinformatiebrief 2023-124. Wij vinden met u belangrijk dat dak- en thuislozen dagbesteding hebben en toegang tot medische zorg. Waar wij signalen krijgen vanuit betrokkenen, professionals of uw raad over aanwezige knelpunten, onderzoeken wij deze en voeren wij waar nodig verbeteringen door.

Vraag 1:

In de raadsinformatiebrief 'Aanpak toename dak- en thuislozen in Amersfoort' van 3-10-2023 wordt genoemd dat er een toename is van het aantal dak- en thuislozen. Is het mogelijk om (globaal) aan te geven hoeveel extra personen dit zijn t.o.v. een halfjaar geleden?

Antwoord 1:

Volgens de cijfers die de maatschappelijke opvang bijhoudt is de toename in het afgelopen half jaar ongeveer 30 personen. Dit aantal varieert in de tijd.

Vraag 2:

In de raadsinformatiebrief wordt genoemd dat het van belang is om beter inzicht te krijgen in de oorzaken van dak- en thuisloosheid (die instroom in de opvang tot gevolg heeft). Welke maatregelen worden er genomen om inzicht te krijgen in de oorzaken en de benodigde oplossingen om de instroom te beperken?

Antwoord 2:

Wij zijn in continue overleg met uitvoerende organisaties en betrokkenen over onderliggende problematiek en redenen van dak- en thuisloosheid en mogelijke interventies. Om bijvoorbeeld meer inzicht te krijgen in de redenen achter de recente toename van daklozen in Amersfoort hebben wij veldwerk en team bemoeizorg uitgebreid en de opdracht gegeven dak- en thuislozen die op straat verblijven te spreken en redenen en oplossingen van dakloosheid in beeld te brengen. Korthedshalve verwijzen wij u ook naar onze raadsinformatiebrief 2023-124.

Daarnaast is in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het ministerie van VWS een landelijke monitor ontwikkeld die het zorggebruik en voorzieningen voor mensen met psychische problematiek integraal in kaart brengt. De gemeente Amersfoort heeft hieraan bijgedragen waarbij een kwantitatieve, structurele, monitor tot stand gekomen waarop op o.a. de volgende indicatoren wordt gemonitord:

De vier huidige indicatoren zijn:

1. Aantal dak-en thuisloze personen
2. Tijd tot opvang
3. Duur van opvang
4. Mate van terugval

En de aanvullende gegevens bij indicatoren:

1. Geslacht (verplicht)
2. Bron (verplicht)
3. Type ingezette ondersteuning (verplicht)
4. Laatst bekende woonplaats/herkomst gemeente (optioneel)

De indicatoren (en aanvullende indicatoren) die hierin worden genoemd worden halfjaarlijks uitgevraagd bij de opvangpartners Kwintes en Roads (Kleine Haag)

Vraag 3:

Hoeveel plekken en locaties verwacht het college nodig te hebben in de toekomst?

Antwoord 3:

Op de langere termijn verwachten wij 25 tot maximaal 30 eenpersoonskamers in een gecombineerde voorziening met inloop nodig te hebben. Dit aantal gaat uit van voldoende beschikbaarheid van kleine, betaalbare huurwoningen en begeleid en beschermdwonen plekken. Mede gezien de huidige krapte op de woningmarkt verwachten wij aanvullend op korte termijn nog behoefte aan 20 tijdelijke plekken nodig te hebben.

Vraag 4:

Hoeveel plekken zijn er opgenomen in de aanbesteding?

Antwoord 4:

De aanbesteding maatschappelijke opvang richt zich op het contracteren

- minimaal 25 tot maximaal 30 eenpersoonskamers in een gecombineerde voorziening met inloop. Daarnaast zijn als optie in de aanbesteding onder meer opgenomen de uitvoering van Skaeve Huse, Housing first en de realisatie van winteropvang.

Ook is het maken van afspraken over de opvang van jongvolwassenen en gezinnen onderdeel van de aanbesteding. De in [raadsinformatiefbrief 2023-124](#) opgenomen plekken vormen hiervoor het vertrekpunt.

Vraag 5:

Zijn de door de wethouder genoemde 25 eenpersoonskamers voldoende gezien de toename van dakloosheid?

Antwoord 5:

Ja, wij verwachten dat op de langere termijn het genoemde aantal voldoende is. Echter, dit vraagt wel beschikbaarheid van voldoende kleine en goedkope huurwoningen en begeleid/beschermd wonen plekken, het bevorderen van de doorstroom en het strikt toepassen van de regels voor wie de opvang bedoeld is. Op de kortere termijn bestaat het risico dat de plekken onvoldoende zijn. Mede hierom zullen wij de huidige opvanglocatie aan het Smallepad niet afstoten.

Vraag 6:

Is het noodzakelijk om meer plekken op te nemen in de aanbesteding?

Antwoord 6:

Nee, die noodzaak zien wij op dit moment niet.

Vraag 7:

Is het college op de hoogte dat er steeds meer jongeren dakloos worden?

Antwoord 7:

Wij zien een toename in de dag en nachtopvang van jongvolwassenen onder de 27 jaar, kijkend naar de laatste 2 à 3 maanden. Daarnaast zijn er jongvolwassenen die van plek naar plek gaan en/of dreigen dakloos te worden. Deze groep is moeilijker in kaart te brengen. Kijken naar aanmeldingen bij Team BAS/JIT waarbij dit speelt lijkt het niet op een significant verschil ten opzichte van voorgaande jaren.

Vraag 8:

Zijn er voldoende plekken waar specifiek dakloze jongeren opgevangen kunnen worden?

Antwoord 8:

Binnen de mogelijkheden die wij hebben organiseren wij een zo passend mogelijk aanbod. Met name voor jongvolwassenen met zwaardere problematiek is het vinden van alternatieve huisvesting ingewikkeld. Waar nodig zijn en gaan wij partners in gesprek om passend aanbod te creëren.

Vraag 9:

Er is een tekort aan studio's en begeleid wonen plekken voor jongeren waardoor de doorstroom stagneert. Is het college bereid om meer van deze studio's en plekken voor jongeren te realiseren?

Antwoord 9:

Om te zorgen dat er voldoende plekken zijn voor begeleid wonen maken we hierover afspraken met aanbieders en monitoren we met hen de vraag en het aanbod. Op dit

moment zien we niet dat er een te kort is aan begeleid wonen plekken voor jongeren. Wel is de doorstroom vanuit begeleid wonen een aandachtspunt. Om de doorstroom te bevorderen hebben we in de huisvestingsverordening vastgesteld dat er de mogelijkheid bestaat om voorrang krijgen op de sociale huurwoningmarkt. Gezien de druk op de woningmarkt zetten we aanvullend in op het realiseren van woonplekken op tijdelijke locaties of door middel van tijdelijke woningen en studio's.

Vraag 10:

Zo ja, wat doet het college om deze studio's en plekken te realiseren?

Antwoord 10:

We maken afspraken met corporaties over beschikbaarheid van voldoende betaalbare woningen voor onder andere jongeren. Daarnaast is twee jaar geleden de [Pionier](#) opgeleverd, een woonproject voor 10 jaar met 208 studio's voor jongeren en jong volwassenen. Vorig jaar is er een kantoorgebouw aan de Plotterweg getransformeerd waar 129 kamers zijn gerealiseerd. Vanaf volgend jaar biedt een project aan de Nijkerkerstraat woonplekken voor onder andere jongeren. Daarnaast wordt ingezet op het beter benutten van de bestaande woningvoorraad met initiatieven als [Kamers met Aandacht](#) en [Samen Thuis](#).

Vraag 11:

Klopt het dat de daklozen per maand 10 dagen per maand mogen werken?

Vraag 12:

Hoe kan dit uitgebreid worden?

Antwoord 11 en 12:

Wij vinden het belangrijk dat daklozen een dagbesteding hebben. Bij voorkeur in de vorm van werk of in een traject waarin wordt toegeleid naar werk. Een beperkt aantal daklozen heeft werk en ontvangt salaris. Voor trajecten waarin begeleiding naar werk plaatsvindt ontvangt een dakloze geen vergoeding. Indien een dergelijk traject niet mogelijk is, is dagbesteding aan de orde in de vorm van bijvoorbeeld het verrichten van activiteiten bij Motiva. Bijvoorbeeld bij Motiva krijgen daklozen een vrijwilligersvergoeding. Deze vergoeding bedraagt maximaal 60 EUR per maand. De 60 EUR is gebaseerd op 10 dagdelen, een dagdeel bestaat uit drie uur.

Wij willen voorkomen dat het geven van een vrijwilligersvergoeding de bereidheid remt om een traject aan te gaan in de richting van werk. Dit is een reden waarom we de hoogte van de vrijwilligersvergoeding hebben beperkt.

Naar aanleiding van uw vragen bezien wij met onze uitvoeringspartners en betrokkenen de noodzaak, wenselijkheid en mogelijkheid om dagbesteding en de vergoeding hiervoor uit te breiden.

Vraag 13:

Klopt het dat de financiering van een verpleegkundige die spreekuur had op de dag- en nachtopvang is gestopt?

Antwoord 13:

Op de Kleine Haag heeft in het verleden een verpleegkundig spreekuur plaatsgevonden onder de vlag van Victas. De nieuwe aanbieder - Arkin - heeft dit niet voortgezet. Op het Smallepad werd, op pro-deo basis - een verpleegkundige van het leger des Heils ingezet. Hier is de verpleegkundige een aantal jaren geleden mee gestopt.

Vraag 14:

Zo ja, hoe is de medische zorg voor de dak- en thuislozen op dit moment geregeld?

Antwoord 14:

Daklozen hebben recht op alle vormen van medische zorg. Huisartsenpraktijken staan in contact met de maatschappelijk opvang partners indien nodig.

Voor de kosten van medische zorg aan dak- en thuislozen kan de organisatie zo nodig een beroep doen op de 'subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden'.

[Subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg aan onverzekerden - CAK Zakelijk \(hetcak.nl\)](https://www.hetcak.nl/subsidieregeling-medisch-noodzakelijke-zorg-aan-onverzekerden)

Vraag 15:

In de media vernemen we dat er tenten worden ingezet omdat er onvoldoende opvangcapaciteit is. Kunt u aangeven of tenten voor dit doel worden ingezet of alleen voor mensen die niet in de opvang willen slapen? Voor de mensen die langdurige geschorsten, de risicogevalen (Skaeve Huse).

Antwoord 15:

In tegenstelling tot hetgeen wordt gesuggereerd in de media worden door de gemeente geen tenten verstrekt en worden ook geen tenten ingezet omdat er sprake is van onvoldoende opvangcapaciteit.

De straatadvocaat heeft in het verleden tenten uitgedeeld voor mensen die de opvang niet in konden. Bijvoorbeeld omdat er geen recht was op opvang of sprake was van schorsing [vanwege misdragingen]. De straatadvocaat had, vanwege uitgifte van tenten aan vrijwilligersorganisaties die tenten nodig hadden voor de aardbeving in Marokko en de oorlog in Oekraïne geen tenten meer beschikbaar en heeft de gemeente gevraagd te helpen bij aanschaf van 10 nieuwe tenten. Het hiervoor benodigde budget hebben wij beschikbaar gesteld. Tot dusverre zijn drie tenten uitgereikt door straatadvocaat/team bemoeizorg aan geschorsten en arbeidsmigranten uit Oost Europa.

Vraag 16:

Als tenten worden ingezet omdat de opvang vol is, is het college bereid om per direct extra noodopvang in te zetten of deze eerder dan 1 november te openen?

Antwoord 16:

Wij willen zo mogelijk voorkomen dat we in de toekomst wel tenten moeten verstrekken omdat de opvang vol is. Wij waren daarom al bezig om de uitstroom uit de opvang te versnellen en hebben het voornemen om tijdelijk aanvullende winteropvang te realiseren. Ook zullen wij strenger gaan toezien dat de opvang enkel wordt gebruikt voor die doelgroepen die daar recht op hebben. Andere doelgroepen [bijv. niet rechthebbende arbeidsmigranten] zullen wij begeleiden naar andere [opvang] voorzieningen.